

Acula ad cor accedunt, cum tamen illis calor à corde suppetat? respondemus deesse facultatem, quae eti
absq; substantia aliqua influit, tamen nequit à cerebro per nervos constrictos permeare, non sicut at
que solis radij, qui eti absq; vehiculo aliquo descendunt, & illuminant, tamen corpora solidia & den-
sa nequeunt percuti. Si præterea quispiā dubitet, quo pacto spiritus tenuissima alioqui substātia sur-
sum, deorsum, & in oēs corporis partes feratur, rationem eā reddet, quam superius docuimus, de cali-
di natu motu, & hanc addet peculiarem, quod sequatur motum subiecti: non enim solus spiritus mo-
uetur, sed vna cum sanguine vniuerso, aut certe cum tenuiore, & mobiliore illius portione. Id quod ti-
mōr, erubescētia, gaudium, risus, rigor in febris & alia multa ostendunt: apparet enim spiritus nō
solus, sed vna cū humore subiecto prodire à corde, & ad illud contrahi. Perperā igitur afferunt Auer-
roes & alij Aristotelici, animam totam esse in toto, & totam in qualibet parte: nam sensitiva vis solū
in cerebro, pulsandi verò in corde duntaxat originem habent, & ab illis fontibus in certa quædam
instrumenta, & per illa in certas partes mittuntur. Sunt ergo animæ partes locis distinctæ, nec vna est

B pars, quæ omnia præstare possit: cor verò dici principium omnium facultatū, quoniam origo sit spiri-
tus antea ex ipso etiam Aristotele refellimus, vbi docuimus aliud esse de origine facultatum, q̄ de fon-
te spirituum differere, quia aliud est animæ facultas, aliud instrumentum, quo anima vtitur. Cepterū
afferere illi quidē possunt, spiritū genitū, & ex euntem à corde habere in se confusus oēs virtutes, sed
nulla rōne docere possunt: vt enim antea probauimus, spiritus nullā in se facultatem animæ continet
nec vehiculum est illarum, sed ipsius calor, quo anima in corpore suam vim, & functiones exerceat:
nec ipse quidem spiritus ex eadem vi genitus, alia formā in cerebro, aut alia parte induit, sed idē aptū,
idoneumq; est ob calorē quē secū à corde dicit, vniuersis partibus, illarumq; actionibus instrumentū.
frustra etiam illi agunt de generatione, & vi spiritus animalis: propterea quod nullus humōi spiritus
est, qui in cerebro, aut corde, vel alia corporis parte cōficiatur, aut somni, vigiliæq; aut aliquarū actio-
nū sit author: illud tamen perperam negant cerebrū eo quod frigidū sit, non posse spiritum, aut alia
rein gignere, & elaborare: quasi frigidum dicatur, quia in eo frigus præualeat: aut dicant illi, quin mā-
mæ partes glandulosæ & frigidæ gignendi lac, & testes conficiendi semen vim obtineat, si nulla pars

C quæ frigida nuncupatur aliquid facere potest. Ex quibus quidem patet in quibus differat nostra hac
opinio ab aliorum sententia, qui hactenus de spiritibus aliquid memorizè prodiderunt: nam cum Ari-
stotle (vt arbitror) plinè consentit: à Stoicis verò Galeno, & reliquis, qui eos sunt sequuti in multis
discrepat: illi enim multos ponunt esse spiritus, forma, & natura distinctos, vnum ex diuinis corpōri-
bus: nos verò eo contempto qui in singulis membris est, de quo nulla est quæstio, ut potè qui aera sit
portio, constitutens vna cū alijs elementis corpus, dicimus vnicum esse influente spiritū. ponunt illi
suos spiritus nō solū forma & natura, sed eti vni distinctos: vitalem enim vitalibus functionibus, ani-
malem animalibus, naturalē naturalibus, ministrare, aliū præterea sensificū, aliū visorium, aliū auditō-
rium, aliū gustatorium, alium denique proprium in singulis actionibus, mutuato nomine à facultati-
bus, quibus illi scriuiunt esse dicunt: nos nullum ex his, sed unicum ponimus, quem natuum nuncupā-
mus: & eo modo quo calidum natum diuidimus: illi rursus naturalem ex sanguine, vitalem ex natu-
rali, animalē ex vitali gigni volunt: nos eum quem ponimus non ex alio spiritu, sed ex sanguine vni-
uerso, aut ex certis illius partibus, caloris vi, ut alios vapores, attolli putamus. Illi etiam ex aere suos
procreant spiritus: nos uero aerem quidem putamus conferre ad temperie, & odores fortè etiam ad il-
lius incrementum: propriam tamen generationem, & continuam materiam ex sanguine suppeditari.

D Illi unum in corde, alium in hepate, tertiu in cerebro, & cum in varijs cerebri locis procreari statuunt:
hunc nostrum in corde gigni afferimus. Credunt illi suos spiritus uehiculum esse facultatum, & cū
qui à corde prodit, confusas in se habere uniuersas facultates: at nos arbitramur in spiritu nullam esse
virtutem: nec alia quidem ratione conferre, nisi quod ille calidū insitum membris augeat, facultatesq;
ip̄as exciter, redditq; aptas, amplioris caloris beneficio ad propria officia exercenda. Volunt illi suos
spiritus etiam per nervos, diuersa & solida corpora ferri: nostrum arbitramur dumtaxat per arterias
tanquam per proprios canales, moueri, ac per illarum tunicas, & orificia uniuerso corpori distribui, &

E communicari. Tradunt illi spiritus ob loci naturam certam formam capere, ex qua nomen quoq; mu-
tuetur, at nos eandē semper seruari formam, idemq; nomen, cæterū qualitates uariari pro partiū tem-
perie, & materia ex qua fiūt. Non uerentur illi afferre spiritus quosdam esse splendidos: cum nos ar-
bitremur id fieri non posse magis in hoc nostro spiritu, quam in alio quoque uapore. Fabulantur
illi diuinos esse quosdā ex suis spiritibus: nos uero omnes ex nostris elementis procreari agnoscimus.
Credunt vnum ex suis spiritibus animæ esse vestem, & propterea immortalem: sed rectius fortè dice-
rent, animæ esse instrumentum, & illam immortalem quidem esse, ut quæ aliunde ueniat: spiritum ue-
ro omnem expirare, & in aërem ambientem sibi congenitum euangelēcere. Atq; haec quidem sufficiant
de spiritibus: ex quibus non solum illa intelligi, sed etiam alia multa melius doceri poterunt, quippe
cū nulla propemodū res sit in medicina, in qua non fiat metio de his spiritibus. Sed posteaqua Auer-
roes, & aliorū opinionē de loco, in quo fiunt sonus, & uigilii refellimus, docuimusq; nullū euidēs ar-
gumentū sumi in hac re ex alicuius spiritus generatione, & usū, si placet, Galeni opinionē excutiamus.

Galenī